

V Bruseli 10. júna 2022
(OR. en)

10160/22

EF 166
ECOFIN 615
DELECT 86

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	9. júna 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	C(2022) 3584 final
Predmet:	DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../... z 9. 6. 2022 ktorým sa predlžuje prechodné obdobie podľa článku 89 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2022) 3584 final.

Príloha: C(2022) 3584 final

V Bruseli 9. 6. 2022
C(2022) 3584 final

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 9. 6. 2022

**ktorým sa predlžuje prechodné obdobie podľa článku 89 ods. 1 prvého pododseku
nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT DELEGOVANÉHO AKTU

V nariadení (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (nariadenie EMIR) sa stanovuje dočasná výnimka zo zúčtovacej povinnosti pre systémy dôchodkového zabezpečenia spĺňajúce určité kritériá. Toto prechodné obdobie je stanovené v článku 89 ods. 1 nariadenia EMIR a poskytuje centrálnym protistranám, systémom dôchodkového zabezpečenia a zúčtovacím členom ďalší čas na vývoj uskutočniteľných technických riešení, ktoré by systémom dôchodkového zabezpečenia umožnili splniť výzvy centrálnych protistrán na úhradu hotovostnej variačnej marže zmierňujúcej potenciálne nepriaznivý vplyv centrálne zúčtovaných zmlúv o derivátoch na dôchodkové dávky budúcich dôchodcov.

Dočasná výnimka sa v priebehu rokov predlžovala, keďže sa nenašlo žiadne uskutočniteľné technické riešenie.

- Revíziou nariadenia EMIR [nariadenie (EÚ) 2019/834, „EMIR Refit“] sa výnimka predĺžila do 18. júna 2021.
- V súlade s článkom 85 ods. 2 nariadenia EMIR je možné výnimku predĺžiť dvakrát, vždy o jeden rok, prijatím delegovaného aktu Komisie, zatiaľ čo konečným cieľom nariadenia zostáva centrálne zúčtovanie systémami dôchodkového zabezpečenia.
- Európsky parlament 8. júna 2021 a Rada 10. júna 2021 nevzniesli námietku proti návrhu na predĺženie výnimky o ďalší rok, ktorý Komisia prijala 6. mája 2021, takže výnimka v súčasnosti platí do 18. júna 2022¹.

Komisia týmto delegovaným aktom navrhuje predĺžiť existujúcu výnimku o ďalší rok. Toto predĺženie je posledné, ktoré je možné podľa súčasného rámca nariadenia EMIR.

2. KONZULTÁCIE PRED PRIJATÍM AKTU

Nariadenie „EMIR Refit“ poskytuje komplexný rámec na posudzovanie pokroku dosiahnutého pri hľadaní uskutočniteľných riešení, pokiaľ ide o prekážky brániace centrálnemu zúčtovaniu systémov dôchodkového zabezpečenia. Podľa článku 85 ods. 2 Komisia musí vypracovať výročné správy, v ktorých posúdi, či sa vyvinuli uskutočniteľné technické riešenia pre systémy dôchodkového zabezpečenia na úhradu variačnej marže peňažnými prostriedkami alebo prevod nepeňažného kolaterálu ako variačných marží, ako aj potrebu akýchkoľvek opatrení na uľahčenie týchto uskutočniteľných technických riešení.

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) musí v spolupráci s Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA) a Európskym výborom pre systémové riziká (ESRB) predkladať Komisii každoročné správy o tejto téme s cieľom prispieť k posúdeniu, ktoré vykonáva Komisia. Okrem toho sa od Komisie vyžaduje, aby zriadila expertnú skupinu zloženú zo zástupcov centrálnych protistrán, zúčtovacích členov, systémov dôchodkového zabezpečenia a iných relevantných strán s cieľom monitorovať ich úsilie a posúdiť pokrok dosiahnutý vo vývoji uskutočniteľných technických riešení, ktoré uľahčujú zúčtovanie zmlúv o mimoburzových derivátoch systémami dôchodkového zabezpečenia (ďalej len „expertná

¹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/962 zo 6. mája 2021, ktorým sa predlžuje prechodné obdobie podľa článku 89 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 213, 16.6.2021, s. 1).

skupina pre systém dôchodkového zabezpečenia“). Centrálné protistrany, zúčtovací členovia a systémy dôchodkového zabezpečenia vynaložia maximálne úsilie na to, aby prispeli k vývoju uskutočniteľných technických riešení.

Komisia uverejnila svoje správy spoluzákonodarcom v septembri 2020 [COM(2020) 574 final z 23. septembra 2020] a v máji 2021 [COM(2021) 224 final zo 6. mája 2021]. V správach Komisia uznala, že podmienky likvidity sa v priebehu rokov pre systémy dôchodkového zabezpečenia naďalej zlepšovali, pričom príslušné zainteresované strany dosiahli pokrok pri hľadaní uskutočniteľných riešení. Najmä centrálné protistrany vyvinuli modely uľahčeného prístupu na trhy so zúčtovanými repo transakciami, na ktorých by systémy dôchodkového zabezpečenia mohli vymieňať nepeňažný kolaterál za hotovosť, alebo sa nachádzajú v procese ich vývoja². Niektoré systémy dôchodkového zabezpečenia už dobrovoľne zúčtovávajú časť svojich derivátov ako klienti zúčtovacích členov. V správach sa zdôraznilo, že pretrvávajúcou otázkou pre systémy dôchodkového zabezpečenia zostáva potreba zložiť hotovostnú variačnú maržu v stresových trhových podmienkach, keď sa požiadavky na hotovostnú maržu zo strany centrálnych protistrán môžu stať významnými a schopnosť systémov dôchodkového zabezpečenia dostať sa na trh s repo transakciami nemusí byť vždy zabezpečená.

Posledná správa orgánu ESMA bola Komisii doručená 25. januára 2022³. V správe sa potvrdilo, že vo všeobecnosti stále platí opis, analýza a zistenia podrobne opísané v správe orgánu ESMA z decembra 2020⁴, pričom tentoraz sa zameriava na prevádzkovú pripravenosť systémov dôchodkového zabezpečenia na zúčtovávanie. Orgán ESMA dospel k záveru, že systémy dôchodkového zabezpečenia sú z veľkej časti prevádzkovo pripravené na zúčtovávanie a čoraz viac z nich dobrovoľne zúčtováva aspoň časť svojich portfólií derivátov, ale systémy dôchodkového zabezpečenia a príslušní účastníci trhu potrebujú čas na dokončenie svojich mechanizmov zúčtovania a mechanizmov riadenia kolaterálu. Orgán ESMA sa okrem toho domnieva, že začiatok zúčtovacej povinnosti pre systémy dôchodkového zabezpečenia by sa mal vnímať v kontexte budovania zúčtovacích kapacít v EÚ. Na tomto základe dospel k záveru, že odporúča ďalšie predĺženie o jeden rok.

Tento záver potvrdzujú diskusie v rámci expertnej skupiny pre systém dôchodkového zabezpečenia, ktorá od svojho vzniku v roku 2019 zasadala šesťkrát, naposledy v marci 2022. Počas posledného zasadnutia účastníci uviedli, že systémy dôchodkového zabezpečenia sú do veľkej miery pripravené na zúčtovávanie, majú zavedené zúčtovacie mechanizmy a už dobrovoľne zúčtovávajú niektoré obchody. Zástupcovia systémov dôchodkového zabezpečenia v expertnej skupine však zdôraznili, že osobitný problém systémov dôchodkového zabezpečenia spočívajúci v prístupe k dostatočnej likvidite v stresových obdobiach s cieľom poskytovať hotovosť na výzvy týkajúce sa variačnej marže stále pretrváva, a preto sa niektoré systémy dôchodkového zabezpečenia naďalej zdráhajú zúčtovávať väčšiu časť svojich portfólií derivátov.

² Zmluva o repo transakcii je zmluva o predaji cenných papierov za stanovenú cenu spojená so zmluvou o spätnej kúpe týchto cenných papierov za dohodnutú cenu k neskoršiemu dátumu. Trh s repo transakciami spája firmy, ktoré poskytujú kolaterál výmenou za hotovosť, a firmy, ktoré poskytujú hotovosť výmenou za kolaterál.

³ *Clearing obligation for pension scheme arrangements* (Zúčtovacia povinnosť pre systémy dôchodkového zabezpečenia), Európsky orgán pre cenné papiere a trhy, ESMA70-451-110, 25. januára 2022.

⁴ *Report on the central clearing solutions for pension scheme arrangements* (Správa o riešeníach centrálného zúčtovania pre systémy dôchodkového zabezpečenia), č. 2, Európsky orgán pre cenné papiere a trhy, ESMA70-151-3248, 17. decembra 2020.

Na základe správy orgánu ESMA a diskusií v expertnej skupine pre systém dôchodkového zabezpečenia Komisia vypracovala správu⁵, v ktorej dospela k záveru, že od roku 2019 sa dosiahol značný pokrok smerom k centrálnemu zúčtovaniu systémov dôchodkového zabezpečenia vrátane niektorých systémov dôchodkového zabezpečenia, ktoré sa čiastočne preorientovali na centrálnu zúčtovanie na dobrovoľnom základe. Na uľahčenie zúčtovania systémov dôchodkového zabezpečenia sú však potrebné ďalšie stimuly. Centrálnu protistranu z EÚ by predovšetkým mali využiť pridelený čas na to, aby pokračovali vo vývoji modelov uľahčeného prístupu a transformácie kolaterálu s cieľom zvýšiť príťažlivosť uvedených modelov pre systémy dôchodkového zabezpečenia.

Útvary Komisie okrem toho konzultovali návrh delegovaného aktu na predĺženie výnimky zo zúčtovacej povinnosti pre systémy dôchodkového zabezpečenia o jeden rok – do júna 2023 – s expertnou skupinou Európskeho výboru pre cenné papiere. Z tejto konzultácie vyplynul široký konsenzus o návrhu na predĺženie výnimky, ako aj o uznaní skutočnosti, že centrálnu zúčtovanie pre systémy dôchodkového zabezpečenia sa stane povinným v júni 2023. Niektoré členské štáty zdôraznili potrebu jasnej komunikácie, aby sa zabezpečilo, že centrálnu protistranu si vybudujú svoju zúčtovaciu kapacitu a systémy dôchodkového zabezpečenia vypracujú svoje postupy riadenia likvidity s cieľom umožniť systémom dôchodkového zabezpečenia bezproblémový prístup k centrálnemu zúčtovaniu, keď uplynie platnosť dočasnej výnimky zo zúčtovacej povinnosti v júni 2023.

3. PRÁVNE PRVKY DELEGOVANÉHO AKTU

Právo prijať delegovaný akt je stanovené v článku 85 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (nariadenie EMIR).

⁵ COM(2022) 254, Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 85 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov zmeneného nariadením (EÚ) 2019/834, v ktorom sa hodnotí, či boli vyvinuté uskutočniteľné technické riešenia pre systémy dôchodkového zabezpečenia na prevod peňažného a nepeňažného kolaterálu ako variačných marží, ako aj potreba akýchkoľvek opatrení na uľahčenie týchto uskutočniteľných technických riešení.

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) .../...

z 9. 6. 2022

ktorým sa predlžuje prechodné obdobie podľa článku 89 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov⁶, a najmä na jeho článok 85 ods. 2 tretí pododsek,

keďže:

- (1) V článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 sa stanovuje, že do 18. júna 2021 sa zúčtovacia povinnosť stanovená v článku 4 uvedeného nariadenia nevzťahuje na zmluvy o mimoburzových derivátoch, ktoré sú objektívne merateľné ako zmierňujúce investičné riziká priamo súvisiace s finančnou solventnosťou systémov dôchodkového zabezpečenia, ani na subjekty zriadené na poskytovanie kompenzácií členom systémov dôchodkového zabezpečenia v prípade jeho zlyhania. Uvedené prechodné obdobie sa zaviedlo s cieľom umožniť vývoj uskutočniteľných technických riešení na prevod peňažného a nepeňažného kolaterálu ako variačnej marže systémami dôchodkového zabezpečenia, a tým zabrániť akýmkoľvek nepriaznivým vplyvom na dôchodkové dávky budúcich dôchodcov, ktorý by bol spôsobený okamžitým uplatňovaním zúčtovacej povinnosti na takéto zmluvy o mimoburzových derivátoch.
- (2) Článkom 85 ods. 2 tretím pododsekom nariadenia (EÚ) č. 648/2012 sa Komisia splnomocňuje predĺžiť prechodné obdobie stanovené v článku 89 ods. 1 uvedeného nariadenia dvakrát, vždy o jeden rok, ak by Komisia dospela k záveru, že sa nevyvinuli žiadne uskutočniteľné technické riešenia na prevod peňažného a nepeňažného kolaterálu systémami dôchodkového zabezpečenia ako variačných marží a že nepriaznivé vplyvy na dôchodkové dávky budúcich dôchodcov v dôsledku centrálne zúčtovaných zmlúv o derivátoch zostali nezmenené. Na tento účel sa v článku 85 ods. 2 prvom pododseku nariadenia (EÚ) č. 648/2012 od Komisie vyžaduje, aby až do konečného predĺženia prechodného obdobia vypracúvala každoročné správy, v ktorých sa posúdi, či sa vyvinuli uskutočniteľné technické riešenia a či treba prijať akékoľvek opatrenia na uľahčenie uvedených uskutočniteľných technických riešení.
- (3) Komisia prijala dve každoročné správy: 23. septembra 2020⁷ a 6. mája 2021⁸. V týchto správach Komisia zistila, že účastníci trhu sa v priebehu rokov snažili vyvinúť vhodné technické riešenia, ktoré obsahujú transformáciu kolaterálu buď zúčtovacími členmi,

⁶ Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁷ COM(2020) 574 final.

⁸ COM(2021) 224 final.

alebo prostredníctvom trhov so zúčtovanými repo transakciami. Komisia takisto poznamenala, že niektoré systémy dôchodkového zabezpečenia začali dobrovoľne centrálnu zúčtovať časť svojich portfólií derivátov. V správe sa dospelo k záveru, že kľúčovou zostávajúcou výzvou pre systémy dôchodkového zabezpečenia bol v stresových trhových podmienkach prístup k likvidite, aby bolo možné zložiť variačnú maržu, pretože táto požiadavka by rýchlo a výrazne zvýšila riziko vyčerpania alokácie hotovosti systémov dôchodkového zabezpečenia.

- (4) V článku 85 ods. 2 druhom pododseku písm. a) nariadenia (EÚ) č. 648/2012 sa vyžaduje, aby Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) v spolupráci s Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov, Európskym orgánom pre bankovníctvo a Európskym výborom pre systémové riziká predkladal Komisii každoročné správy, v ktorých sa posudzuje, či centrálnu protistranu, zúčtovací členovia a systémy dôchodkového zabezpečenia vynaložili primerané úsilie a vyvinuli uskutočniteľné technické riešenia, ktoré uľahčujú účasť uvedených systémov v centrálnom zúčtovaní zložením peňažného a nepeňažného kolaterálu ako variačných marží, vrátane dôsledkov, ktoré z týchto riešení vyplývajú pre trhovú likviditu a procyklickosť, a ich potenciálnych právnych alebo iných dôsledkov.
- (5) Komisia delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2021/962⁹ predĺžila prechodné obdobie stanovené v článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 raz – do 18. júna 2022.
- (6) Orgán ESMA predložil 25. januára 2022 svoju najnovšiu správu o tom, či centrálnu protistranu, zúčtovací členovia a systémy dôchodkového zabezpečenia vynaložili primerané úsilie a vyvinuli uskutočniteľné technické riešenia, ktoré uľahčujú účasť takýchto systémov na centrálnom zúčtovaní zložením peňažného a nepeňažného kolaterálu ako variačných marží. Hoci orgán ESMA z veľkej časti potvrdil svoje predchádzajúce zistenia podrobne opísané v predchádzajúcich správach Komisii, v tejto správe sa zameril na prevádzkovú pripravenosť systémov dôchodkového zabezpečenia na zúčtovávanie zmlúv o mimoburzových derivátoch. Hoci čoraz vyšší počet systémov dôchodkového zabezpečenia dobrovoľne zúčtáva zmluvy o mimoburzových derivátoch a podmienky likvidity sa naďalej priaznivo vyvíjajú, v správe orgánu ESMA sa takisto dospelo k záveru, že systémy dôchodkového zabezpečenia a príslušní účastníci trhu potrebujú dostatok času na dokončenie svojich mechanizmov zúčtovania a mechanizmov riadenia kolaterálu. Orgán ESMA preto vyjadril názor, že je potrebné ďalšie predĺženie prechodného obdobia stanoveného v článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 o jeden rok.
- (7) Komisia vo svojom najnovšom posúdení stavu pripravenosti systémov dôchodkového zabezpečenia centrálnu zúčtovať svoje portfóliá derivátov¹⁰ dospela k záveru, ktorý je podobný ako v prípade orgánu ESMA. Podľa analýzy Komisie zostali podmienky likvidity systémov dôchodkového zabezpečenia stabilné, a to aj v posledných stresových trhových obdobiach, a očakáva sa, že sa budú naďalej priaznivo vyvíjať v nadväznosti na to, ako fondy začínajú využívať alternatívne modely prístupu k trhu s repo transakciami. Pozitívny výhľad v oblasti prístupu k likvidite viedol k situácii, keď čoraz vyšší počet systémov dôchodkového zabezpečenia začal dobrovoľne

⁹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/962 zo 6. mája 2021, ktorým sa predlžuje prechodné obdobie podľa článku 89 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 213, 16.6.2021, s. 1).

¹⁰ COM(2022) 254.

zúčtovávať aspoň časť ich portfólií derivátov. Alternatívnym modelom prístupu k likvidite prostredníctvom trhu s repo transakciami sa však musí poskytnúť čas na to, aby dozreli, zatiaľ čo systémy dôchodkového zabezpečenia musia zlepšiť svoje postupy v oblasti vnútornej likvidity a riadenia kolaterálu.

- (8) Komisia preto po zohľadnení správy orgánu ESMA dospela k záveru, že je skutočne potrebné predĺžiť prechodné obdobie stanovené v článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 o ďalší jeden rok.
- (9) Prechodné obdobie stanovené v článku 89 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012 by sa preto malo predĺžiť.
- (10) Toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr, aby sa zabezpečilo predĺženie prechodného obdobia pred uplynutím jeho platnosti,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prechodné obdobie stanovené v článku 89 ods. 1 prvom pododseku nariadenia (EÚ) č. 648/2012 sa predlžuje do 18. júna 2023.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. 6. 2022

*Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN*